

Ommetje Koudekerk aan den Rijn

Deze wandeling leidt u door ons mooie dorp Koudekerk aan den Rijn.

Tot 1991 was Koudekerk aan den Rijn een zelfstandige gemeente, daarna werd het eerst kort onderdeel van Rijnveld en twee jaar later Rijnwoude. Vanaf 1 januari 2014 is het een dorpskern van de gemeente Alphen a/d Rijn.

Per 1 januari 2021 had het dorp 4.105 inwoners en een oppervlakte van 1.028 ha.

Koudekerk [aan den Rijn](#) draagt deze naam sinds 1 januari 1938 om het te onderscheiden van het dorp Koudekerke op het eiland Walcheren.

De naam Koudekerk wordt meestal verklaard met de middeleeuwse betekenis van koude als “verlaten”. Waarschijnlijk was op de plaats van het huidige dorp een houten kerkje dat verlaten was door de rooftochten van de Vikingen in de negende en tiende eeuw.

Uitgebreide info is te vinden op - [Wikipedia](#)
- www.historischgenootschapkoudekerk.nl

Deze wandeling is ongeveer 4 kilometer (ong. 1.5 uur).

Vindt u het te lang? Smokkelen mag....

Veel wandelplezier

Let's go !!

- Met de rug naar het prieel (ruilboekenkast) gaat u LINKS af, voorbij Albert Heyn LINKS af (richting Hoogewaard) aan het einde van de weg RECHTS.
- Vervolg de weg langs de begraafplaats en brandweerkazerne. *De oudheidkamer van het Historisch Genootschap Koudekerk was tot 2016 op nr. 55a, nu is het archief gevestigd in Uitvaartcentrum de Waard.*

- Vervolg de weg en u loopt automatisch de Dorpsstraat in.

U passeert de Nederlands Hervormde Kerk (deels 14^e eeuw) en deze heet nu "Brugkerk". Deze kreeg voor 300 gulden een kabinetorgel. Direct na de kerk rechts ziet u boerderij "Bijkerk" (1941, dus gebouwd in de Tweede Wereldoorlog). Op de plaats van de huidige boerderij lag vroeger buitenplaats Puikzigt. De gevelsteen met "1610 in het zomerhuis" komt van een boerderij op die buitenplaats). De boerderij, Hervormde school (stond op de plek van de kringloop) en andere gebouwen werden op 14 mei 1940 flink gebombardeerd met 16 doden als gevolg.

- Vervolg de Dorpsstraat

Op nr. 17 ziet u de 19e eeuwse boerderij "Withorst". Deze boerderij werd vroeger bewoond door de schout van de Hoge en Vrije Heerlijkheid Koudekerk. (een schout was een soort burgemeester en politiechef)

- Vervolgens komt u bij:

De Gereformeerde kerk (1912), wordt nu de Ontmoetingskerk genoemd. De hoge 25 mtr. hoge kerktoren heeft in de oorlog dienst gedaan als uitkijkpost van de Luchtwachtdienst. Waar nu het parkeerterrein is, stond voorheen de werkplaats van Hoefsmid/smederij Kees Slingerland.

- Bij deze kerk keren we om en gaan terug richting centrum. ➤ Steek de (Dorpsstraat) over. Let op het verkeer!!

Pand nr. 34 was tot de jaren zeventig van de twintigste eeuw het bejaardenhuis "Rijnzicht" daarvoor was het een armen- en weeshuis.

Pand nr. 36 was tot 1953 de pastorie van de Gereformeerde kerk. Leuk detail: In het glas- en loodraam ziet u in spiegelbeeld de wapens van Koudekerk, Hazerswoude en de provincie. Zuid-Holland.

Pand nr. 38 was een wachtlokaal voor de passagiers van het passagiersschip "de Volharding", hier was ook een café, "De Rode Leeuw" geheten bij met als uitbater de familie v.d. Post)

➤ **Blijf de weg volgen.**

Vlak voor de Bruggestraat komt u langs nr. 48 dit pand is achtereenvolgend pastorie Hervormde Kerk en Groene Kruisgebouw geweest, nu is het woonhuis.

➤ **Sla RECHTS af en loopt de Bruggestraat in tot de Koudekerkse brug (1929)**

Voorheen was er als verbinding een overzetveer “de Olde Schouw” voor het overzetten van de paarden voor de trekveren. In 1838 werd hier een hoge stenen boogbrug gebouwd in plaats van het veer. In 1876 werd er een dubbele houten ophaalbrug geplaatst (met tolheffing). Het huidige Koudekerkse brug werd in 1929 gebouwd.

2

➤ **Steek de Bruggestraat over via het zebrapad.**

U ziet café de Hoek met een prachtig terras waar veel gebruik van wordt gemaakt. Vooral op een zomerse dag is het er gezellig druk, gasten komen ook met bootjes aanmeren. Prachtige plantenbakken versieren de Bruggestraat. De Hoek was vanaf de 16e eeuw een herberg met paardenstal, waag en winkel, er werd vergaderd, rechtgesproken en heette Rechthuis. Tot voor een aantal jaren terug stond het bekend als Hotel van Egmond.

➤ **Loop terug naar de Dorpsstraat, sla rechts af.**

U passeert een parkeerterreintje, hier stond vroeger het Gemeentehuis. Op het terrein van het witgepleisterde gebouw (nr. 70) dat u passeert, was eerder buitenplaats Bijdorp. In 1933 werd het aangekocht door de gemeente en werd het gemeentehuis van Koudekerk a/d Rijn. Op 1 januari 1991 hield de gemeente op te bestaan en werd deze samengevoegd met Benthuisen en Hazerswoude. (Gemeente Rijnwoude ging toen van start).

➤ **Steek de weg over.**

Op het ANWB-informatiebord kunt u informatie over het kasteel Groot Poelgeest lezen. Links van het bord kijkt u naar de Hondsdijkse polder met de molen en rechts het kasteleiland met het torentje dat jarenlang als gevangenis heeft gediend.

➤ **Weg vervolgen over een “bruggetje”.**

Zie in de verte de Hondsdijkse molen (1644) gebouwd in Leiden en na een brand vanuit Leiden op deze plek geplaatst.

➤ **Vervolg de weg.** Aan uw linkerhand zie u 19^e eeuwse boerderij Poelgeest. De bewoner is ook eigenaar van het kasteleiland en in feite kasteelheer.

➤ **U steekt de weg over en daarna de brug over de Lagewaardse wetering .**

Hier begint de Hoogewaard.

De Algemene begraafplaats ligt aan uw linker hand, tegenover de begraafplaats op nr. 2a, de voormalige woning van dokter Vlaanderen. Hier is Armin van Buuren opgegroeid, wie kent hem niet...! Al op jonge leeftijd ontwikkelde hij een grote fascinatie voor muziek, technologie en computers. Hij leerde muziek mixen en werd dj, in het derde studie jaar van zijn rechtenstudie. Grote bekendheid, concerten en prijzen volgden.

In het pand nr. 4 is de huisartsenpraktijk gevestigd

Op nr.6 daar was tot 1967 het Post -en Telegraafkantoor (zie de voorgevel).

- Vervolg de Hoogewaard, links de eerste sociale woningbouw (1949)

Aan uw rechterhand ziet u het eerste groenvenster. De bebouwing is in de jaren zestig gesloopt om uitzicht op de Oude Rijn te realiseren. Hier is een fijn punt om een rustpauze in te lassen.

- Vervolg de weg

➤ Bij het tweede groenvenster steekt u de weg over (bij Hoogewaard 24) naar de Prinses Wilhelminastraat, rechtdoor lopen en daarna de weg oversteken naar de Prinses Margrietstraat. (met links de O.B.S. de Rijnschans)

➤ Aan het eind steekt u over en sla RECHTS af. U bevindt zich in de Kerklaan.

➤ Wandel rechtdoor (tot nr.22)en u ziet aan uw linkerhand de Koudekerks trots...

Het Prins Willem Alexander bad. (PWA)

Dit openluchtwembad wordt grotendeels bemand en bestuurd door vrijwilligers. Geopend van april tot september. Doordat vele mensen het bad een warm hart toedragen, blijft het een fijn familiezwembad dat met zijn tijd meegaat. De Koudekerkse gemeenschap heeft, nadat de gemeente zich genoodzaakt zag het bad te sluiten, de handen ineen geslagen en "gevochten" met vereende krachten om het zwembad te behouden. En dat is gelukt. Heel veel mensen hebben nog steeds profijt van deze actie.

➤ U loopt langs het Hofstedepark met het multiculturele vrijetijdscentrum De Ridderhof.

Sportverenigingen zien dit als hun thuishonk, maar ook worden er muziekavonden georganiseerd, is er een sportschool in gevestigd en sinds kort is er Het Inloophuis. Het Inloophuis Koudekerk e.o. staat open voor inwoners uit alle Alphense kernen. Het richt zich op mensen met beginnende dementie, hun partners en naasten en alle inwoners die daarbij willen ondersteunen, of zelf vragen hebben over dementie. (zie info op de website www.inloophuiskoudekerk.nl)

Het Hofstedepark is dusdanig aangepakt dat er door veel mensen gebruik van gemaakt kan worden. Jong en oud is er te vinden, het is een sociale ontmoetingsplek geworden. (tijd voor een tweede pauze...?)

➤ Volg de |Kerklaan tot nr. 85/87 daar gaat u LINKS het Hofstedelaantje in met rechts het volkstuintencomplex Lutteke Rijn, opgericht op 29 april 1976.

(De Lutteke Rijn is een dichtgeslibde zijstroom van de Oude Rijn)

De moes-en siertuinvereniging telt ongeveer 70 leden. Helaas zijn er op dit moment geen stukjes grond vrij. Het werken in de natuur en daar je eigen producten telen is op dit moment erg populair.

Aan de linkerkant, bijna aan het eind van het laantje ligt De Ridderhofstad den Toll, bijna geheel door water omgeven.

Floris van Tol was eigenaar van dit kasteelachtige gebouw. Het originele gebouw werd verwoest door brand. Later werd er een herenhuis gebouwd. Vanaf de Hoogewaard was er een oprijlaan naar toe en vanaf de Lagewaard was er een achterom. Vele renovaties volgden, eigenaren wisselden en nu is het in particuliere handen. Het huidige gebouw is een overblijfsel van het in 1807 gebouwde herenhuis. Het is in 1977 gerestaureerd.

- Na den Toll gaat u over het bruggetje LINKSAF de Lagewaard op.
- Bij Lagewaard nr. 27/28 gaat u links de brug over naar het Toepad, volg het pad en u komt bij Burg.Swaanplantsoen bij nr. 20 links. U komt bij een parkje.

Op het ANWB-bord daar, krijgt u uitleg over kasteel Klein Poelgeest. Tevens ziet u er een muurrest van het kasteel waar in 1988 opgravingen naar gedaan zijn. Er staat sinds 1992 een beeldje van Aleid van Poelgeest. Aleid werd waarschijnlijk in Ridderhofstad Klein-Poelgeest geboren, zij was een paar jaar de geliefde van Albrecht van Beieren en erfde landgoed Ten Hoeke. Helaas werd zij op jonge leeftijd in 1392 vermoord door Hoekse edelen.

- Loop het Burg.Swaanplantsoen uit richting Kerklaan.
-
- Kerklaan oversteken, de Dr. Vlaanderenlaan in en deze uitlopen, oversteken en u bent weer bij uw startpunt, de " Koudekerkse Ruilboekenkast".

Gefeliciteerd! We hopen dat u plezier beleefd heeft aan deze wandeling.

Actief Rijnwoude bedankt
het Historisch Genootschap Koudekerk voor haar informatie.

